

Informácia o priebehu a výsledkoch 9. zasadnutia Konferencie zmluvných strán Dohovoru o mokradiach majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva.

Dohovor o mokradiach majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva bol prijatý v rámci Organizácie OSN pre školstvo, vedu a kultúru (UNESCO) a podpísaný dňa 2. februára 1971 v iránskom meste Ramsar (preto aj skrátenejší názov „Ramsarský dohovor“). Do platnosti vstúpil dňa 12. novembra 1975. Pre Slovenskú republiku Ramsarský dohovor vstúpil do platnosti dňa 2. júla 1990.

9. zasadnutie Konferencie zmluvných strán Ramsarského dohovoru (ďalej len „COP9“) s ústrednou témou „Mokrade a voda: podpora života, udržateľného živobytia“ sa konalo v Kampale (Uganda) v dňoch 8. – 15. novembra 2005. COP9 sa zúčastnili zástupcovia z 132 členských krajín, ako aj veľký počet pozorovateľov a medzinárodných agentúr a organizácií. Po prvýkrát v histórii existencie Ramsarského dohovoru sa zasadnutie zmluvných strán konalo na africkom kontinente.

Za Slovenskú republiku sa na rokovaní zúčastnili:

Stanko Peter, Ing. (štátny tajomník Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky) ako vedúci delegácie, Čubrík Miloslav, RNDr. (riaditeľ Odboru medzinárodných vzťahov a protokolu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky) a Ivan Koubek, Ing. (Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky) ako členovia delegácie.

Priebeh zasadnutia a hlavné body programu 9. zasadnutia Konferencie zmluvných strán

Stretnutie zúčastnených strán Ramsarskej konvencie otvoril v mene Španielskeho kráľovstva Antonio Fernandez de Tejada a symbolicky odovzdal štafetu ministrovi vodného hospodárstva, pôdohospodárstva a životného prostredia Ugandskej republiky Kahindovi Atafiiremu.

Úvodné príhovory predniesli Dr. Peter Bridgewater (Ramsarská konvencia), Bakary Kante (UNEP), Achim Steiner (IUCN), Dorothy Gwakka (v mene Fóra občianskej spoločnosti), Kathelyne Creaner (v mene skupiny donorov pre environmentálne a prírodné zdroje v Ugande) a Kahinda Otafiire (Uganda).

P. Phillippe Jacob v mene Danone Group predstavil Ramsarské ocenenie za ochranu mokradí, predstavujúce 10 000 US \$ za každú kategóriu, sošku a novovytvorenú „ramsarskú perlu“.

Ramsarskú cenu za ochranu mokradí v kategórii:

- manažment - získala Dr. Nezami Baloochi, Irán
- veda - získal profesor Shuming Cai, Čína
- vzdelávanie - získali Reiko Nakamura, Japonsko a Centrum mokradí, Austrália.

V úvode zasadnutia predsedkyňa Stáleho výboru, p. Gordana Beltram (Slovinsko) zoznámila plénum so Správou o činnosti Stáleho výboru v uplynulom trieníu a p. Max Finlayson podal informáciu o činnosti Vedecko-technického panela zmluvy (STRP) a vyzdvihol prácu panela pri príprave niektorých uznesení.

Potom generálny tajomník zmluvy Dr. Peter Bridgewater prítomných informoval o priebehu a výsledkoch 32. zasadnutia Stáleho výboru konaného 7. novembra 2005 a súčasne navrhol Ministra vodného hospodárstva, pôdohospodárstva a životného prostredia Ugandskej republiky Kahinda Atafiire za Prezidenta COP9 a zástupcov Rakúska a Mexika za viceprezidentov COP9.

Následne boli zvolení členovia poverovacej komisie a finančnej komisie.

Zoznam pozorovateľov COP9 bol schválený konsenzom. COP9 sa zúčastnili zástupcovia 9 pozorovateľských krajín, 28 medzinárodných vládnych organizácií a 26 medzinárodných mimovládnych neziskových organizácií.

Dr. Peter Bridgewater predniesol správu o implementácii Ramsarskej konvencie na globálnej úrovni ako aj o realizácii strategického plánu na roky 2003 – 2008 v jednotlivých Ramsarských regiónoch. Prítomní zdôraznili, že nový strategický plán by mal mať reálnejšie globálne ciele ako súčasný plán. Pozitívne bola zhodnotená spolupráca medzi Ramsarskou konvenciou a Global Environmental Facility(GEF).

Dr. Peter Bridgewater predstavil hlavné ciele Rezolúcie č. 9 „Zaktualizovaný Strategický plán Ramsarskej konvencie na roky 2003 – 2008“. Zdôraznil, že hlavným cieľom nie je prijatie nového strategického plánu ale na základe skúseností získaných v rokoch 2003 – 2005 upresniť a zaktualizovať strategické ciele na posledné triénium platnosti plánu.

Predseda pracovnej skupiny pre financie Stáleho výboru sa vo Finančnej správe sústredil na hospodárenie s rozpočtom konvencie. Zdôraznil, že v roku 2002 bol značný deficit v rozpočte Sekretariátu. Tento sa na základe rozhodnutia Stáleho výboru podarilo odstrániť a to hlavne znížením finančných zdrojov pre STRP. Vo finančnej správe sa ďalej uvádza, že systém podávania správ o výdavkoch bol neadekvátny a preto bol radikálne zmenený. Nový systém reportingu je jednoduchý, prístupný a transparentný.

Bol vypracovaný rozpočet na obdobie 2006 – 2008, ktorý COP9 schválila. Tento rozpočet predstavuje v príjmovej časti 4% nárast, čo znamená, že príspevok pre Slovenskú republiku bude nasledovný:

rok	príspevok (CHF)
2006	1 944
2007	2 007
2008	2 022

Na odborných zasadnutiach boli prezentované návrhy jednotlivých rezolúcií. K prezentovaným rezolúciám boli následne regionálne zasadnutia, kde sa pripomienkovali prejednávané rezolúcie, podávali pozmeňovacie návrhy a definovali priority za jednotlivé regióny. Zástupcovia Slovenska sa zúčastňovali na pracovných stretnutiach európskeho ramsarského regiónu ako aj na stretnutiach krajín Európskej únie, ktoré viedol Trevor Salmon, vedúci delegácie Veľkej Británie (predsedajúcej krajiny EU).

COP9 schválila nasledovných 25 rezolúcií:

Zoznam rezolúcií prijatých na 9. stretnutí zúčastnených strán Ramsarskej konvencie

Číslo rezolúcie	Názov rezolúcie	Relevantnosť pre SR
IX.1	Dodatočné vedecké a technické smernice na implementáciu Ramsarského princípu „múdneho využívania“	•

IX.1 Annex A	Koncepčný rámec pre múdre využívanie mokradí a udržanie ich ekologického charakteru	•
IX.1 Annex B	Prepracovaný <i>Strategický rámec a smernice pre budúci rozvoj Zoznamu mokradí medzinárodného významu</i>	•
IX.1 Annex C	Integrovaný rámec pre Ramsarske smernice týkajúce sa vody	•
IX.1 Annex Ci	Spravovanie povodí riek: dodatočné smernice a rámec pre analýzu modelových štúdií	•
IX.1 Annex Cii	Smernice pre manažment spodnej vody v súvislosti s udržaním ekologického charakteru mokradí	•
IX.1 Annex D	Ekologické indikátory pre vyhodnotenie efektívnosti Ramsarskej konvencie	•
IX.1 Annex E	Integrovaný rámec pre inventarizáciu, vyhodnotenie a monitoring mokradí (IF-WIAM)	•
IX.1 Annex Ei	Smernice pre rýchle vyhodnocovanie vnútrozemskej, pobrežnej a morskej mokrad'ovej biodiverzity	•
IX.3	Zaangažovanie Ramsarskej konvencie do prebiehajúcich multilaterálnych procesov týkajúcich sa vody	•
IX.4	Ramsarská konvencia a ochrana, produkcia a trvalo udržateľné využívanie rybárskych revírov	•
IX.5	Synergie s inými medzinárodnými konvenciami a dohovormi týkajúcimi sa biodiverzity a harmonizácia spracovania ich národných správ	•
IX.6	Smernice na určovanie Ramsarských lokalít alebo ich častí, ktoré nespĺňajú kritéria pre zápis do zoznamu mokradí medzinárodného významu	•
IX.7	Regionálne iniciatívy v Ramsarskej konvencii	•
IX.8	Zlepšenie implementácie <i>Strategického plánu Ramsarskej konvencie na roky 2003 - 2008</i>	•
IX.9	Úloha Ramsarskej konvencie pri prevencii a znížení dopadov súvisiacich s prírodnými fenoménmi a dopadov spôsobených ľudskými aktivitami	•
IX.10	Používanie termín a statusu „Ramsarský sekretariát“	
IX.11	Zrevidovaný „modus operandi“ pre Vedecký a technický revízny panel (STRP)	
IX.13	Vyhodnotenie Ramsarského dotačného fondu ako zálohového mechanizmu pre Fond malých grantov	
IX.14	Mokrade a redukcia chudoby	
IX.15	Status mokradí zapísaných do Ramsarského zoznamu mokradí medzinárodného významu	•
IX.16	Partnerské medzinárodné konvencie Ramsarskej konvencie (IOPs)	
IX.17	Prehľad rozhodnutí prijatých na stretnutiach zúčastnených strán Ramsarskej konvencie	•
IX.18	Zriadenie prehľadného panelu aktivít týkajúcich sa CEPA	•
IX.19	Význam regionálnych sympózií o mokradiach v procese efektívnej implementácie Ramsarskej konvencie	•
IX.20	Integrovaný manažment mokradí v malých ostrovných rozvojových	

	štátoch	
IX.21	Význam kultúrnych hodnôt mokradí	•
IX.22	Ramsarské lokality a systém chránených území	•
IX.23	Vysoko patogénna vtáčia chrípka a jej dôsledky pre múdre využívanie mokradí a ochranu vodného vtáctva	•
IX.24	Zlepšenie manažmentu Ramsarskej konvencie	•
IX.25	Pod'akovanie hostiteľskej krajine	•

Dvakrát zasadal technický výbor pre rozumné využívanie mokradí a dňa 12. novembra sa konal Ministerský dialóg, ktorý usporiadala Ugandská vláda. Účastníci tohto dialógu prijali deklaráciu, ktorá zdôrazňuje úlohu Ramsarského dohovoru v pozastavení pokračujúceho úbytku a degradácie mokradných ekosystémov (tzv. Kampalská deklarácia). Špeciálna prezentácia bola venovaná ochrane a trvalo udržateľnému využívaniu mokradí v hostiteľskej Ugande a správe o celosvetovom stave vodných a mokradných ekosystémov v rámci Millennium Ecosystem Assessment. Veľa príspevkov bolo venovaných výchove, vzdelaniu a ochrane všetkých typov mokradí v jednotlivých krajinách a svetových regiónoch a úlohe mokradí v redukcii chudoby v krajinách Afriky a Ázie.

Účastníci COP9 zvolili nových členov Stáleho výboru Ramsarského dohovoru, ktorí budú zastupovať jednotlivé regióny (Európa, Afrika, Ázia, S. Amerika, Neotropická oblasť a Oceánia). V Stálom výbore, ktorý riadi prácu a plnenie dohovoru medzi jednotlivými konferenciami, budú Európu zastupovať nasledovné krajiny: Rakúsko, Slovinsko, Česká republika a Gruzínsko. Slovenská republika v rámci Európy bude patriť do podskupiny krajín Belgicko, Bosna and Hercegovina, Bulharsko, Francúzsko, Švédsko, Luxembursko, Monako a Rumunsko a v Stálom výbore ho bude zastupovať zástupca Českej republiky (Ing. Libuša Vlasáková, Ministerstvo životného prostredia Českej republiky). Ďalšími členmi Stáleho výboru sú: Samoa (Oceánia), Bahamy, Salvador, Ekvádor (Neotropická oblasť), USA (Severná Amerika), Benin, Gabun, Keňa, Malawi (Afrika), Čína, Irán, Thajsko (Ázia). Uganda a Kórea sú v Stálom výbore ako zástupcovia minulej a budúcej hostiteľskej krajiny.

Na záver zasadnutia bolo prijatých 25 rezolúcií (viď príloha) k celosvetovej ochrane a rozumnému využívaniu mokradí, t. j. nové i zrevidované a doplnené strategické dokumenty pre obdobie 2005 – 2008, programy, plán finančného zabezpečenia dohovoru, vrátane doplnených smerníc pre naplňovanie vedeckých a technických otázok dohovoru. Jedna z rezolúcií je venovaná úlohe Ramsarského dohovoru v prevencii a zmierňovaní dopadu prírodných katastrof, kultúrnemu bohatstvu mokradí a úlohe mokradí pri redukcii chudoby. Konferencia prijala zrevidovaný Strategický plán na obdobie 2003 – 2008.

Na plenárnom zasadnutí bola schválená aj správa z 9. zasadnutia Konferencie zmluvných strán a miesto ďalšieho zasadnutia COP10. COP10 sa uskutoční v roku 2008 v Kórey.

Hodnotenie výsledkov z hľadiska Slovenskej republiky

Slovenská republika na plenárnom zasadnutí pri prejednávaní rezolúcie č. IX. 7 podala návrh na preradenie regionálnej iniciatívy Mokrade Karpát z Annexu A (Regionálne iniciatívy zamerané na ochranu a múdre využívanie mokradí existujúce v rámci Ramsarskej konvencie, ktoré môžu byť financované z rozpočtu konvencie v rokoch 2006 – 2008) rezolúcie do Annexu B (Regionálne iniciatívy existujúce v rámci Ramsarskej konvencie, ktoré môžu byť financované z rozpočtu konvencie po COP10). Uvedený návrh vzhľadom na skutočnosť, že v čase konania COP9 Karpatská konvencia, na ktorú je uvedená regionálna iniciatíva priamo naviazaná nebola platná, nebol plenárnym zasadnutím schválený.

Záver z COP9 a najmä rezolúciu č. 8 „Zlepšenie implementácie Strategického plánu Ramsarskej konvencie na roky 2003 – 2008“ je potrebné využiť v praxi pri plnení záväzkov vyplývajúcich z členstva v Ramsarskom dohovore.

Štátna ochrana prírody SR zahrnuje do PHÚ na rok 2006 úlohy, ktoré SR priamo vyplývajú z prijatých rezolúcií nasledovne:

- Dopracovanie programov starostlivosti o Ramsarské lokality – úloha súvisí s plnením rezolúcií VIII.14, XI.8
- Mapovanie mokradí – úloha súvisí s plnením rezolúcií č. VIII.6, IX.1 Annex E
- Aktualizovanie hodnotenia vybraných vodných tokov z hľadiska migračných bariér – úloha súvisí s plnením rezolúcií č. VIII.2, IX.1 Annex C, IX.1 Annex Ci, IX.3, IX.4
- Spracovanie podkladov za OP pre tvorbu integrovaných plánov povodí - úloha súvisí s plnením rezolúcií č IX.1 Annex C, IX.1 Annex Ci, IX.1 Annex Ei, IX.1.4
- Spracovanie rozboru prijatých rezolúcií a úlohy, ktoré z nich vyplývajú zahrnúť do pripravovaného Akčného plánu na nasledovné obdobie – všetky rezolúcie

Ministerstvo životného prostredia zabezpečí účasť na 10. zasadnutí Konferencie zúčastnených strán Ramsarského dohovoru, ktoré sa uskutoční na jeseň v roku 2008.

V súlade s príslušnou rezolúciou odošle Ministerstvo životného prostredia SR 6 mesiacov pred zasadnutím 10. Konferencie zmluvných strán Sekretariátu dohovoru Národnú správu SR o plnení záväzkov vyplývajúcich z Ramsarského dohovoru za obdobie 2006 – 2008.